

Vysoká škola ekonómie a manažmentu  
verejnej správy v Bratislave

**Zborník príspevkov**  
z medzinárodnej vedeckej konferencie  
**Ekonomický a sociálny  
rozvoj Slovenska**  
verejná správa - rozvojové trendy -  
- manažment a podnikanie



Bratislava, november 2011

Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave



# Zborník príspevkov

z medzinárodnej vedeckej konferencie

## Ekonomický a sociálny rozvoj Slovenska

verejná správa - rozvojové trendy -  
- manažment a podnikanie

Záštitu nad konferenciou prevzal  
**Milan Ftačník,**  
primátor hlavného mesta SR Bratislavu

# Vybrané projekty cezhraničnej spolupráce Slovenskej republiky a Rakúska

Ing. Silvia Švecová, PhD.

## Abstrakt

Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika - Rakúsko v programovom období rokov 2007 – 2013 podporuje regionálnu spoluprácu v rôznych oblastiach, a to či už pri budovaní infraštruktúry alebo v oblasti dopravy, vzdelávania, kultúry a v mnohých ďalších oblastiach. Cieľom príspevku je na vybraných projektoch cezhraničnej spolupráce vysvetliť, ako funguje daný program od jeho prípravy až po konkrétnu realizáciu.

**Kľúčové slová:** cezhraničná spolupráca, regióny, budovanie štruktúr, vzdelávanie, implementácia, evaluácia

## *Selected cross-border cooperation projects between Slovak Republic and Austria*

## *Abstract*

*Cross-border cooperation program between the Slovak Republic and Austria in the programming period 2007 - 2013 supports regional cooperation in various fields, whether in building of infrastructure or in transport, education, culture and many others. The aim of the paper is to explain on the selected crossborder projects how the program works from its preparation to its implementation.*

**Keywords:** *cross-border cooperation, regions, structure building, education, implementation, evaluation*

## Úvod

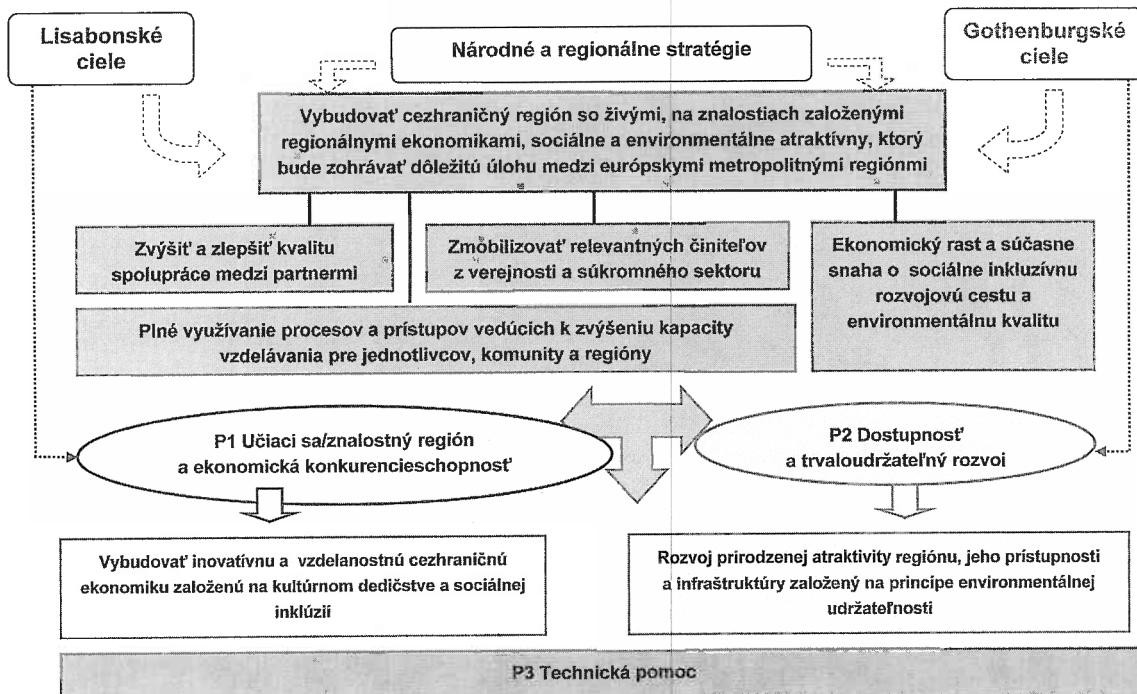
V rámci integračných procesov v Európe vznikali mnohé iniciatívy a programy Európskeho spoločenstva, cieľom ktorých bolo podporovať nielen samotné integračné procesy, ale najmä rovnovážny rozvoj regiónov a prekonávať aj národné hranice. Medzi najväčšie a zároveň najznámejšie patrí nepochybne Iniciatíva INTERREG a program PHARE, ktoré sa postupne transformovali a ich nástupcom sa stali Operačné programy cezhraničnej spolupráce medzi susediacimi krajinami. Cieľom príspevku je bližšie uviesť tento Operačný program medzi Slovenskou republikou a Rakúskom na dvoch vybraných projektoch, na realizácii ktorých sa za slovenskú stranu podieľa Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave a tiež Centrum pre rozvoj regiónov a aplikovaného výskumu.

## 1. Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko

Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko pre obdobie rokov 2007-2013 má tri prioritné osi. Prvou je učiaci sa/znalostný regón a ekonomická konkurencieschopnosť s cieľom vybudovať cezhraničnú inovatívnu a vzdelanostnú ekonomiku založenú na kultúrnom dedičstve a na sociálnej inklúzii. Druhá os je zameraná na dostupnosť a na trvalo udržateľný rozvoj najmä v oblasti rozvoja prirodzenej atraktivity regiónu, jeho prístupnosti a infraštruktúry na princípe environmentálnej udržateľnosti, a tretia os sa týka technickej pomoci pri riadení operačného programu počas celej doby jeho trvania. [1, s. 54 - 62].

Obrázok 1

### Strom cielov rakúsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce v rokoch 2007-2013



Prameň: Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013. Bratislava, Viedeň: Österreichisches Institut für Raumplanung (ÖIR)-Consulting Associates (CA), Regional Consulting International. 2007. s. 147.

Strategickým cieľom Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko v programovom období rokov 2007-2013 je vybudovať po všetkých stránkach atraktívny metropolitný regón v prihraničnej oblasti, ktorý sa nachádza v blízkosti dvoch hlavných miest, a to Bratislavu a Viedne. Takáto vzájomná blízkosť dvoch hlavných miest pozdĺž hraníc medzi starými a novými členskými štátmi v EÚ nemá obdobu, a nepochybne ponúka obrovský rozvojový potenciál na vybudovanie ekonomicky silného, vzdelanostného regiónu. V okolí oboch hlavných miest sa koncentrujú vysoké

školy, vedeckovýskumné inštitúcie, je tu taktiež vyššia hustota obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním a HDP na obyvateľa je výrazne vyšší ako je národný priemer.

Rakúsko-slovenský prihraničný región je tvorený 12 regiónnimi NUTS III. Na rakúskej strane je to Weinviertel, Wiener Umland-Nordteil, Wiener Umland – Südteil, Nordburgenland, Viedeň ako hlavné pohraničné regióny a Waldviertel, Mostviertel-Eisenwurzen, Sankt-Pölten, Niederösterreich-Süd, Mittelburgenland ako susedné regióny. Na slovenskej strane sú to Bratislavský a Trnavský samosprávny kraj ako hlavné regióny. Pre lepšie znázornenie ich uvádzame na obrázku 2. [2, s. 17].

## Obrázok 2

### Rakúsko-slovenský prihraničný región



Prameň: European Commission: Regional Policy. Slovensko. Cross-border cooperation. [7.10.2011]. Dostupné na internete: [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/atlas\\_2007/slovakia/crossborder/sk01\\_en.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas_2007/slovakia/crossborder/sk01_en.htm).

Výber projektov cezhraničnej spolupráce je založený na vopred stanovených minimálnych formálnych a na výberových kritériách tak, aby vytvorili transparentný a funkčný systém, s cieľom poskytnúť cezhraničnému regiónu dobrú protihodnotu za peniaze. Až po splnení formálnych kritérií sa pristúpi k hodnoteniu podľa výberových kritérií, aby sa zistil súlad s cieľmi programu, zrelosť projektu, ako aj súlad s princípmi efektívnosti a udržateľnosti. [1, s. 70 - 71].

## 2. Vybrané projekty cezhraničnej spolupráce – TwinRegion a Pumako

Oba vyššie spomínané projekty sme si nevybrali náhodou, nakoľko na oboch projektoch participuje Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave a tiež občianske združenie Centrum pre rozvoj regiónov a aplikovaného výskumu. Na

ich realizácií sa podieľajú pracovníci oboch inštitúcií. Ide o projekty druhej tematickej priority, ktorou je dostupnosť a trvalo udržateľný rozvoj, t.j. skupina aktivít 2.2, zamiera- ná na trvalo udržateľný územný rozvoj a na kvalitnú regionálnu správu.

## 2.1 TwinRegion

Realizácia Projektu TwinRegion sa začala 1. februára 2011 a jeho trvanie je naplá- nované na 18 mesiacov, t. j. do 31. júla 2012. Hlavným cieľom projektu je posilnenie medziobecnej spolupráce v regióne Viedeň - Bratislava. Projekt možno rozdeliť do troch balíkov aktivít, pričom prvým je zmapovanie súčasného stavu v oblasti územ- ného plánovania a miestneho ekonomickejho rozvoja v oblasti TwinRegionu Viedeň a Bratislava a jeho porovnanie so svetovými trendmi v týchto oblastiach. Druhým ba- líkom aktivít je vytvorenie spoločných štandardov, metodiky a on-line nástroja (tzv. score-card) na hodnotenie výsledkov politík a formou workshopov naučiť príslušných pracovníkov samospráv tento nástroj používať. Realizáciou odborných a vzdelávacích podujatí, ktoré sú súčasťou tretej skupiny aktivít, sa sleduje cieľ projektu, ktorým je už spomínané posilnenie spolupráce miest v oblasti metropolitného regiónu Viedeň a Bratislava a tiež odborníkov v relevantných oblastiach. Treba zdôrazniť, že do spo- lupráce by boli po prvýkrát zapojené mestá v spádovej cezhraničnej oblasti Viedne a Bratislavky (TwinRegion).

Vedúcim partnerom projektu je na slovenskej strane Centrum pre rozvoj regiónov a aplikovaného výskumu (CRR) a rakúskym partnerom projektu je Centrum pre výskum verejnej správy (KDZ).

Strategickí partneri projektu v Rakúsku, ktorí sa podieľajú na vyššie spomínaných aktivitách projektu, sú mesto Viedeň, a to oddelenie magistrátu 18, Územné plánovanie a rozvoj, Hospodárska agentúra Viedeň a Zväz rakúskych miest (ÖStB). Strategickými partnermi v SR sú mesto Bratislava - oddelenie územného plánovania, Únia miest Slo- venska (ÚMS) a tiež Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratisla- ve.

Cieľovú skupinu projektu tvoria spolupracovníci a vedúci zamestnanci dotknutých miest a obcí v projektovom regióne, prednostne z oblasti územného plánovania a miest- neho ekonomickejho rozvoja, ako aj vedúci predstaviteľia politiky a verejnej správy.

Implementácia projektu od jeho začiatku prebieha nepretržite a doteraz boli zrealizované dva odborné workshopy za účasti odborníkov, ako aj predstaviteľov verejnej správy oboch krajín. Prvý odborný seminár sa konal vo Viedni (6. júna 2011) s cieľom vypracovať silné stránky a výzvy TwinRegionu a prediskutovať potenciály a zábrany spo- lupráce. Účastníkom sa prezentoval základný obsah projektu a následne prvé pracovné výsledky štúdie TwinRegionu, v ktorej sa analyzuje stavu aktuálnej spolupráce v regióne Viedeň - Bratislava, ako aj základná myšlienka spolupráce s odporúčaniami aktivít v mo- deloch a oblastiach v TwinRegione. Čažisko sa kládlo na predstavenie najlepších medzi- národných príkladov (best practices). V dvoch paralelných skupinách sa definovali silné

stránky a výzvy projektového regiónu, a to raz z pohľadu rakúskych partnerov projektu a raz z pohľadu slovenských partnerov projektu. Na základe prezentácie Európskeho metropolitného regiónu, Mníchov sa prítomní pokúsili identifikovať spoločné oblasti spolupráce a ľažiskové témy pre región projektu.

Druhý odborný workshop sa konal v Bratislave (28. septembra 2011) a jeho cieľom bolo prezentovať pripravovanú štúdiu a identifikovať perspektívne oblasti spolupráce a spoločne s prítomnými expertmi/-kami a odborníkmi/-čkami prediskutovať rôzne aspekty spolupráce (využitie, účinky, brzdiace faktory). Na základe praktických skúseností prezentovaných predstaviteľkou Znalostného regiónu FrankfurtRheinMain sa identifikovali faktory, ktoré ponúka znalostná ekonomika obciam, mestám a obyvateľom a diskutovalo sa, či je TwinRegion Viedeň - Bratislava znalostným regiónom.

Odborná štúdia k uvedenej problematike je takmer hotová a pripravuje sa ďalší odborný workshop vo Viedni za účasti spomínaných predstaviteľov. Ďalším krokom bude vytvorenie hodnotiaceho on-line nástroja, tzv. score-card, ako aj vyškolenie pracovníkov samospráv na jeho používanie. [4].

## **2.2 Pumako – spolupráca v manažmente verejnej správy**

Projekt Pumako sa začal realizovať dňa 1. októbra 2011 a jeho trvanie je naplánované na 27 mesiacov, t. j. do 31. decembra 2013. Hlavným partnerom projektu je Vysoká škola FH-Campus so sídlom vo Viedni, rakúskymi partnermi projektu sú Centrum pre výskum verejnej správy a konzultačná spoločnosť HILL-AMC Consulting z Viedne. Jediným slovenským partnerom projektu je Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave.

Cieľom projektu je vytvorenie a realizácia cezhraničného kurzu manažmentu verejnej správy pre 100 účastníkov, pričom sa zvláštny dôraz bude klásiť na interkultúrne učenie sa s ohľadom na rozdielne špecifická oboch krajín v manažmente verejnej správy. Predmetný kurz bude pozostávať z jedného všeobecného modulu a z piatich odborných modulov. Popri všeobecných tématach a úvodných informáciách o verejnej správe a národných špecifikách (modul 0) sa budú prejednávať témy so vzťahom k regiónom, relevantné pre regionálny rozvoj regiónu Viedeň - Bratislava (moduly 1-5) v oblastiach demografického vývoja, kvality života, trhu práce, infraštruktúry a mobility, ekonomického rozvoja, vzdelávania, životného prostredia a krízového manažmentu. Interkultúrne porozumenie sa posilní práve prostredníctvom spoločného absolvovania kurzu, návštěvou základného jazykového kurzu (nemecký jazyk – slovenský jazyk) a exkurziami.

Cieľovou skupinou sú nositelia rozhodnutí v komunálnej politike, vo verejnej správe projektového regiónu spolu mestá a obce v regióne, nositelia rozhodnutí v regionálnej politike a vo verejnej správe v projektovom regióne, projektoví manažéri lokálnej verejnej správy v projektovom regióne, ale aj pokročilí študenti oboch vysokých škôl. Plánované sú aj exkurzie a prezentácie prípadových štúdií v predmetných oblastiach, na ktorých budú participovať mestá a obce projektového regiónu.

Uvedený projekt je zatiaľ vo svojej prvej fáze a jeho výsledky budú slúžiť ako podklad pre následné vypracovanie podkladových materiálov pre budúci spoločný medzinárodný studijný program v oblasti manažmentu verejnej správy. [5].

## Záver

Oba projekty sú podporované z prostriedkov európskych fondov pre regionálny rozvoj (EFRE) v rámci programu ETZ-Creating the Future-Slovensko-Rakúsko na roky 2007-2013. Ašpirujú na úspešnú realizáciu s cieľom posilniť cezhraničnú spoluprácu v dotknutom regióne, ako aj priniesť výsledky v podobe fungujúceho, úspešného, ekonomickej silného a vzdelanostného regiónu v zmysle Operačného programu cezhraničnej spolupráce SR – Rakúsko.

## Obrázok 3

### Logo



creating the future

Program zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit SLOWAKEI - ÖSTERREICH 2007-2013

Program cezhraničnej spolupráce SLOVENSKÁ REPUBLIKA - RAKÚSKO 2007-2013

Prameň: Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013.  
Implementačný manuál. Inštrukcie pre žiadateľov a prijímateľov. Viedeň:  
MA27 - Riadiaci orgán a Spoločný technický sekretariát CBC Slovenská  
republika-Rakúsko 2007-2013, s.157. 2011.

## **Literatúra**

- [1] Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013. Bratislava, Viedeň: Österreichisches Institut für Raumplanung (ÖIR)-Consulting Associates (CA), Regional Consulting International. 2007. s. 147.
- [2] Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013. Implementačný manuál. Inštrukcie pre žiadateľov a prijímateľov. Viedeň: MA27 - Riadiaci orgán a Spoločný technický sekretariát CBC Slovenská republika-Rakúsko 2007-2013, 2011. s. 157.
- [3] European Commission: Regional Policy. Slovensko. Cross-border cooperation. [7.10.2011]. Dostupné na internete: [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/atlas\\_2007/slovakia/crossborder/sk01\\_en.htm](http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas_2007/slovakia/crossborder/sk01_en.htm).
- [4] Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013. Projektová žiadosť TwinRegion. Interný materiál.
- [5] Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013. Projektová žiadosť Pumako. Interný materiál.

## **Kontakt**

Ing. Silvia Švecová, PhD.  
Katedra verejnej správy  
Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave  
Železničná 14  
821 07 Bratislava 214  
E-mail: silvia.svecova@vsevm.sk